

Marek Belczyk

Rewitalizacja X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej

Niepodległość i Pamięć 21/3-4 (47-48), 406-415

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Rewitalizacja X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej

W kwietniu 2013 roku rozpoczęła się realizacja projektu pod nazwą *Kompleksowa poprawa oferty kulturalnej i wzrost dostępności do kultury obiektów Muzeum Niepodległości w Warszawie poprzez rewitalizację i modernizację oddziału – Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej – w szczególności X Pawilonu, XI Pawilonu, Bramy Bielańskiej i dziedzińca*. Muzeum Niepodległości jest beneficjentem Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013 w ramach Priorytetu VI, Działanie 6.1 Kultura. Udział własny Samorządu Województwa Mazowieckiego oraz opieka merytoryczna Zarządu Województwa oraz Departamentu Nadzoru Właściwieckiego i Inwestycji, a także Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki, pozwolą zakończyć prace w ciągu dwóch lat.

X Pawilon Cytadeli Warszawskiej jest miejscem, które w dziejach naszej Ojczyzny zapisało się w sposób szczególny. Po upadku Powstania Listopadowego rosyjski zaborca wznosił na terenie *buntowniczego miasta* twierdzę mającą być widowym znakiem panowania carów nad Polakami. Częścią warszawskiej Cytadeli stał się właśnie X Pawilon – najważniejsze więzienie śledcze, przez osiemdziesiąt zgoła lat napawające strachem, nieprzypadkowo nazwane *przedsiönkiem Sybiru*. Tragiczne dzieje Polaków – więźniów i zesłańców upamiętnia otwarte w 1963 roku Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej, od roku 1990 będące oddziałem Muzeum Niepodległości w Warszawie. Przez wiele lat placówka muzealna w Cytadeli nie była remontowana. Po polityczno-społecznych przemianach na przełomie lat 80. i 90. ubiegłego wieku okazało się, że ekspozycja, a także sam budynek wygląda anachronicznie. Muzeum Niepodległości podjęło energiczne działania zmierzające do zmiany tego stanu rzeczy.

Przeprowadziliśmy remont Bramy Bielańskiej, wymieniliśmy stolarkę okienną, kompleksowo odnowiliśmy elewacje i wymieniliśmy dach. Odtworzono oraz zmodernizowano instalację elektryczną i odgromową. Zainstalowano nowoczesną sygnalizację przeciwpożarową

SAP. Obecnie przeprowadzane są prace na zewnątrz Muzeum, polegające na wymianie nawierzchni trawiastych i utwardzonych, regulacji ciągów komunikacyjnych oraz przystosowaniu ich dla potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo. Trwa również instalacja systemu klimatyzacji, związana bezpośrednio z modernizacją sali kinowej umiejscowionej w zachodnim skrzydle X Pawilonu.

Kolejnym etapem prac rewitalizacyjnych będzie stworzenie systemu prezentacji zbiorów muzealnych poprzez przekazywanie informacji za pomocą multimedii. Aktualnie znajdujemy się na etapie wyłaniania wykonawcy. Ponadto, w niedalekiej przyszłości, rewitalizacja obejmie także: wnętrze Bramy Bielańskiej, Działobitni oraz wnętrza Pawilonów X i XI, Drogę Straceń, a także montaż windy dla niepełnosprawnych oraz wykonanie instalacji telewizji dozorowej obiektów i terenu zewnętrznego.

Wszystkie podejmowane przez Muzeum Niepodległości działania mają podstawowy cel – przywrócenie X Pawilonu świadomości Polaków poprzez udostępnienie nowoczesnego, stworzonego na miarę XXI wieku Muzeum dostępnego dla możliwie najszerszego kręgu odbiorców.

Kalendarium działań związanych z projektem:

Kompleksowa poprawa oferty kulturalnej i wzrost dostępności do kultury obiektów Muzeum Niepodległości w Warszawie poprzez rewitalizację i modernizację oddziału – Cytadeli Warszawskiej – w szczególności X Pawilonu, XI Pawilonu, Bramy Bielańskiej i dziedzińca

29 czerwca 2012 roku. Preumowa

Podpisanie preumowy na realizację projektu rewitalizacji. Dokument podpisali w Sali Balowej Pałacu Przebendowskich/Radziwiłłów: Mariusz Frankowski – dyrektor Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych i Tadeusz Skoczek – dyrektor Muzeum Niepodległości w Warszawie.

8 stycznia 2013 roku. Roboty budowlane: X i XI Pawilon

Ogłoszenie przetargu na „Roboty budowlane w kompleksie obiektów Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej obejmujące budynki X i XI Pawilonu” w tym:

- Renowacja tynków;
- Wymiana pokrycia dachu;
- Izolacje przeciwwilgociowe piwnic zachodniego skrzydła X Pawilonu i fundamentów XI Pawilonu;
- Wymiana stolarki okiennej.

Wprowadzenie na budowę: kwiecień 2013

Wykonawca: SKANSKA

Kierownik projektu: Grzegorz Michalski,

Kierownik budowy: Wanda Grzesik-Widełka

Zadanie **zakończone w grudniu 2013 roku**

16 stycznia 2013 roku. Roboty budowlane. Brama Bielańska

Ogłoszenie przetargu na „Roboty budowlane w kompleksie obiektów Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej obejmujące budynek Bramy Bielańskiej” w tym:

- Renowacja elewacji;
- Renowacja okładzin kamiennych;

-
- Renowacja klatek schodowych;
 - Izolacje przeciwwilgociowe;
 - Wymiana pokrycia dachu Bramy;
 - Wymiana obróbek blacharskich;
 - Wymiana drenażu.

Wprowadzenie na budowę: kwiecień 2013

Wykonawca inwestycji: EKOINBUD Gdańsk

Kierownik projektu: Marcin Piórkowski

Kierownik budowy: Michał Karbownik

Zadanie **zakończone w grudniu 2013 roku**

13 lutego 2013 roku. Remont dziedzińca

Ogłoszenie przetargu na „Uporządkowanie i remont dziedzińca przed budynkiem X Pawilonu”, w tym:

- Wymiana nawierzchni z płyt chodnikowych;
- Przełożenie nawierzchni z kamienia polnego na ulicy Trojaka;
- Remont instalacji wodno-kanalizacyjnej;
- Rekultywacja zieleni;
- Rewitalizacja parkanów drewnianych;
- Rewitalizacja murów fundamentów wartowni i kuźni;
- Konserwacja kibitki.

Wprowadzenie na budowę: kwiecień 2014

Wykonawca: Consensus-Budownictwo Warszawa

Kierownik projektu: Krzysztof Ziółkowski

Kierownik budowy: Wojciech Wiaderny

Zadanie **zakończone w październiku 2014 roku**

15 lutego 2013 roku. Remont instalacji

Ogłoszenie przetargu na „Roboty budowlane w kompleksie obiektów Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej obejmujące remont instalacji elektrycznej i odgromowej w X i XI Pawilonie oraz wykonanie instalacji SAP w X Pawilonie”.

Wprowadzenie na budowę: czerwiec 2013

Wykonawca: ELEKROTOINSTAL Kraków

Właściciel firmy: Stanisław Osmenda

Kierownik budowy: Rafał Małkiewicz

Zadanie **zakończone w sierpniu 2014.**

W tym samym czasie przeprowadzone były przetargi na nadzór budowlany nad prowadzonymi inwestycjami w branżach : ogólnobudowlanej, elektrycznej i drogowej.

25 lutego 2013 roku. Umowa główna

Podpisanie umowy o finansowaniu zadania przez Adama Struzika – Marszałka Województwa Mazowieckiego i Tadeusza Skoczka – Dyrektora Muzeum Niepodległości w Warszawie.

21 stycznia 2014 roku. Działobitnia. Dokumentacja projektowa

Ogłoszenie przetargu na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej oraz inwentaryzację budynku Działobitni w kompleksie obiektów Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej. w tym:

- Wymiana pokrycia dachowego;
- Remont elewacji;
- Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej;
- Izolacje przeciwwilgociowe;
- Wymiana instalacji elektrycznej;
- Założenie instalacji SAP.

Wykonawca: Studio Budowlane Unity, Leszek Tiszner, Sebastian Galiński.

Zadanie **zakończone**.

31 stycznia 2014 roku. Brama Bielańska. Dokumentacja projektowa

Ogłoszenie przetargu na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej oraz inwentaryzację Bramy Bielańskiej w kompleksie obiektów Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej, w tym:

- Rewitalizacja murów przyporowych;
- Remont stolarki okiennej, drzwiowej i bram wrót bramnych;
- Wymiana instalacji elektrycznej;
- Założenie instalacji SAP.

Wykonawca: Biuro Projektowe Mirosław Piórkowski.

Zadanie **zakończone**

3 lutego 2014 roku. Instalacje Bramy Bielańskiej i Działobitni.

Dokumentacja projektowa

Ogłoszenie przetargu na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej instalacji elektrycznej Bramy Bielańskiej oraz instalacji elektrycznej i odgromowej Działobitni w kompleksie obiektów Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej,

Wykonawca: Przedsiębiorstwo Inżynieryjne ELSYSTEM Krzysztof Bronisz

Zadanie **zakończone**.

10 marca 2014 roku. Przebudowa X Pawilonu. Dokumentacja projektowa

Ogłoszenie przetargu na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej remontu i przebudowy wskazanych pomieszczeń wewnętrznych w budynku X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej, w tym:

- Prace malarskie;
- Przebudowa wejścia do Muzeum X Pawilonu;
- Remont dwóch toalet i przystosowanie ich dla osób niepełnosprawnych ruchowo;
- Remont piwnic zachodniego skrzydła;
- Ocieplenie stropu I piętra.

Wykonawca: CAD-PLAN Biuro Projektowe, Maciej Dybacki, Białystok

Zadanie **zakończone**

14 marca 2014 roku. Przebudowa XI Pawilonu. Dokumentacja projektowa

Ogłoszenie przetargu na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej remontu i przebudowy wewnątrz XI Pawilonu Cytadeli Warszawskiej, w tym:

- Prace murarskie;
- Prace malarskie;
- Ułożenie posadzek;
- Wydzielenie toalety.

Wykonawca: Studio Budowlane Unity, Leszek Tiszner, Sebastian Galiński.

Zadanie **zakończone**.

24 kwietnia 2014 roku. Sala kinowa. Zaprojektuj-wykonaj.

Ogłoszenie przetargu na zaprojektowanie i wykonanie remontu sali kinowej w budynku Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej.

Wykonawca: AMB Group Polska.

Kierownik projektu: Michał Bernatek

Kierownik budowy: Marek Majsak

Planowane **zakończenie zadania: listopad 2014.**

24 kwietnia 2014 roku. Telewizja dozorowa. Dokumentacja projektowa

Ogłoszenie przetargu na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej systemu monitoringu CCTV wraz z centralą na terenie Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej.

Wykonawca: DOTCOM Sp. z o.o.

Zadanie **zakończone.**

25 kwietnia 2014 roku. Rewitalizacja Drogi Skazańców. Dokumentacja projektowa

Ogłoszenie przetargu na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej rewitalizacji z wymianą nawierzchni Drogi Skazańców pomiędzy Bramą Straceń a Brama Bielańską oraz schodów i podestów w rejonie Bramy Bielańskiej.

Wykonawca: Consensus-Budownictwo Warszawa

Planowane **zakończenie zadania: listopad 2014**

14 maja 2014 roku. Winda dla niepełnosprawnych

Ogłoszenie przetargu na zaprojektowanie i wykonanie zewnętrznej windy dla niepełnosprawnych w budynku X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej.

Wykonawca: VECOR Wiesław Sosiński

Planowane **zakończenie zadania: grudzień 2014.**

29 sierpnia oraz 3 października 2014 roku. Infrastruktura komputerowa

Ogłoszenie przetargu na wyposażenie budynku X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej w niezbędną infrastrukturę komputerową i sprzęt multimedialny

– dostawa, montaż i uruchomienie.

Planowane **zakończenie zadania: maj 2015**

25 września 2014 roku. Remont XI Pawilonu

Ogłoszenie przetargu na wykonanie remontu i przebudowy wewnątrz XI Pawilonu Cytadeli Warszawskiej, w tym:

- prace murarskie;
- prace malarskie;
- ułożenie posadzek;
- modernizacja instalacji CO;
- modernizacja instalacji elektrycznej;
- modernizacja instalacji wodno-kanalizacyjnej;

Wprowadzenie na budowę: listopad 2014

Wykonawca: Zakład Instalacyjno-Budowlany Stanisław Zdzieborski.

Planowane **zakończenie zadania: grudzień 2014.**

25 września 2014 roku. Remont Działobitni

Ogłoszenie przetargu na wykonanie robót budowlanych w budynku Działobitni w kompleksie obiektów Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej, w tym:

- Wymiana pokrycia dachowego;
- Remont elewacji;
- Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej;
- Izolacje przeciwwilgociowe;
- Wymiana instalacji elektrycznej;
- Założenie instalacji SAP.

Wprowadzenie na budowę: listopad 2014

Wykonawca: Inter-Profil. Paweł Flisek

Planowane **zakończenie zadania: maj 2015.**

W przygotowaniu przetargi:

1. Przebudowa X Pawilonu. Robot budowlane

- Prace malarskie;
- Przebudowa wejścia do Muzeum X Pawilonu;
- Remont dwóch toalet i przystosowanie ich dla osób nie-

-
- pełnosprawnych ruchowo;
 - Remont piwnic zachodniego skrzydła;
 - Ocieplenie stropu I piętra.

Termin ogłoszenia: do końca listopada 2014

2. Rewitalizacja Drogi Skazańców. Roboty budowlane

wymiana nawierzchni Drogi Skazańców pomiędzy Bramą Straceń a Bramą Bielańską oraz renowacja schodów i podestów w rejonie Bramy Bielańskiej.

Termin ogłoszenia: do końca listopada 2014

3. Telewizja dozorowa. Instalacja

Instalacja systemu monitoringu CCTV wraz z centralą na terenie Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej

Termin ogłoszenia: do końca listopada 2014

4. Instalacje Bramy Bielańskiej i Działobitni.

Wykonanie instalacji elektrycznej Bramy Bielańskiej oraz instalacji elektrycznej i odgromowej Działobitni w kompleksie obiektów Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej,

Termin ogłoszenia: do końca listopada 2014

5. Brama Bielańska. Przypory

Roboty budowlane przy rewitalizacji otoczenia Bramy Bielańskiej.

Termin ogłoszenia: do końca listopada 2014

W przygotowaniu jest wystąpienie z wnioskiem o realizację nowego zadania:

Zakup **wyposażenia magazynu** zbiorów Muzeum Niepodległości w Muzeum X Pawilonu wraz z przemieszczeniem obiektów. Realizacja zadania zależna jest od uzyskania zgody UMWM i MJWPU.

Równolegle do prac budowlanych Muzeum Niepodległości podjęto prace, których celem ma być modernizacja i rewitalizacja ekspozycji stałej Muzeum X Pawilonu. Pierwszym krokiem na tej drodze było

przygotowanie przez kierownika Muzeum X Pawilonu, Pana Jerzego Wągrodzkiego pisemnej koncepcji nowego układu ekspozycji, uwzględniającego historię obiektu oraz powiększenie ekspozycji o dodatkowe ciągi ekspozycyjne. Praca została ukończona w czerwcu 2014 roku. Wysłane zostało również do 12 pracowni projektowych zaproszenie do podjęcia współpracy w kierunku stworzenia projektu aranżacji nowej ekspozycji stałej Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej. Seminarium programowe w tej sprawie odbędzie się w **grudniu 2014**

Opracował Marek Belczyk